HEMODİYALİZDE SIK YAPILAN HATALARI ÖNLEMEDE HEMŞİRELİĞİN YAKLAŞIMI

Akdeniz Üniversitesi Hastanesi
Hemodiyaliz Ünitesi
Hemşire Ayşe SOLAK

TANIMLAMA

- Adı-soyadı
- TC kimlik no
- Dosya no
- Cinsiyeti
- Sağlık güvencesi
- Etyoloji
- Kan grubu
- Damar ulaşım yolu
- İlk hemodiyaliz tarihi
- Hepatit paneli
- Başka merkezden gelmiş ise geliş sebebi (tel no,adres)

TANIMLAMA

- Vital bulguları alınmalı
- UF miktarı sorgulanmalı
- Kuru ağırlığı sorgulanmalı
- Heparinizasyon için kanama kontrolü sorgulanmalı
- Anamnez alınmalı

  (diyare,konstipasyon,ateş,baş ağrısı,bulantı,kusma vs…)
- Dış merkezden gelen hastalarda epikriz sorgulanmalıdır(DYOB epikrizi)

DAMAR YOLU KULLANIMI AVF-GREFT

- AVF akımı kontrol edilmeli
- Girişim yaparken steriliteye dikkat edilmeli
- Uygun damar seçilmeli
- Resirkülasyonu engellemek için damar girişimine dikkat edilmeli
- AVF yakın girişim yapılmamalı(en az 3 cm)
- Arter ve ven girişimleri arasındaki mesafe en az 5 cm olmalı

DAMAR YOLU KULLANIMI AVF-GREFT

- AVF tespiti uygun yapılmalı
- AVF bulunan kol kesinlikle örtülmemeli,gözlemlenebilmeli
- AVF İlk kanülasyonu tecrübeli kişiler tarafından yapılmalı
- Anevrizma gelişmiş ve yeterli thrill hissedilemeyen hastalar doktora yönlendirilmeli
- Çıkış işleminden sonra AVF çok sıkı bandaj yapılmamalıdır

DAMAR YOLU KULLANIMI KATETER

- Kateter kullanımında steriliteye dikkat edilmeli
- Steril eldiven, maske,gözlük,steril delikli örtü kullanılmalı
- Kateterde bulunan antikuagülasyon ayrı ayrı enjektörlerle çekilmeli
- Kateterin akımı kontrol edilmeli
- Kateter kapama işlemi kateter boşluğu kadar heparinle kapatılmalı

MAKİNE HAZIRLIĞI VE HASTA İZLEMİ
DİYALİZER, SET VE İĞNE KULLANIMI

- Hastanın kilosuna uygun diyalizer tercih edilmeli
- İlk kez hemodiyalize alınan hastalarda sentetik membran kullanılmalı
- Allerji gelişen hastalarda diyalizer seçimi dikkatli yapılmalı
- Diyalizer setlenmeden önce kontrol edilmeli(kırık,son kullanma tarihi vs…)
- En az 1000 cc %0,9 luk izotonik solüsyonu ile prime yapılmalı
- Cihaz hazır olunca su portları takılmalı ve hemodiyaliz işlemine başlanmalıdır
- Hemodiyaliz tedavisinde prime, başlama ve çıkarma işlemi yüksek pompa hızıyla yapılmamalıdır!
- Çıkış işleminde kesinlikle air klempi açılmamalıdır.!!!!!

MAKİNE HAZIRLIĞI VE HASTA İZLEMİ
DİYALİZER, SET VE İĞNE KULLANIMI

- Setleme steriliteye dikkat edilerek yapılmalı
- Setlerin kıvrık kalmamasına özen gösterilmeli
- Cihaz ve setin çap uyumuna dikkat edilmeli
- Allerji gelişen hastalarda gama sterilizasyon yapılmış setler tercih edilmeli
- Kan kaybını önlemek için seans sonunda yıkamada arter, ven basınç hortumu ve izalatör hortumunda kan kalmamasına dikkat edilmelidir

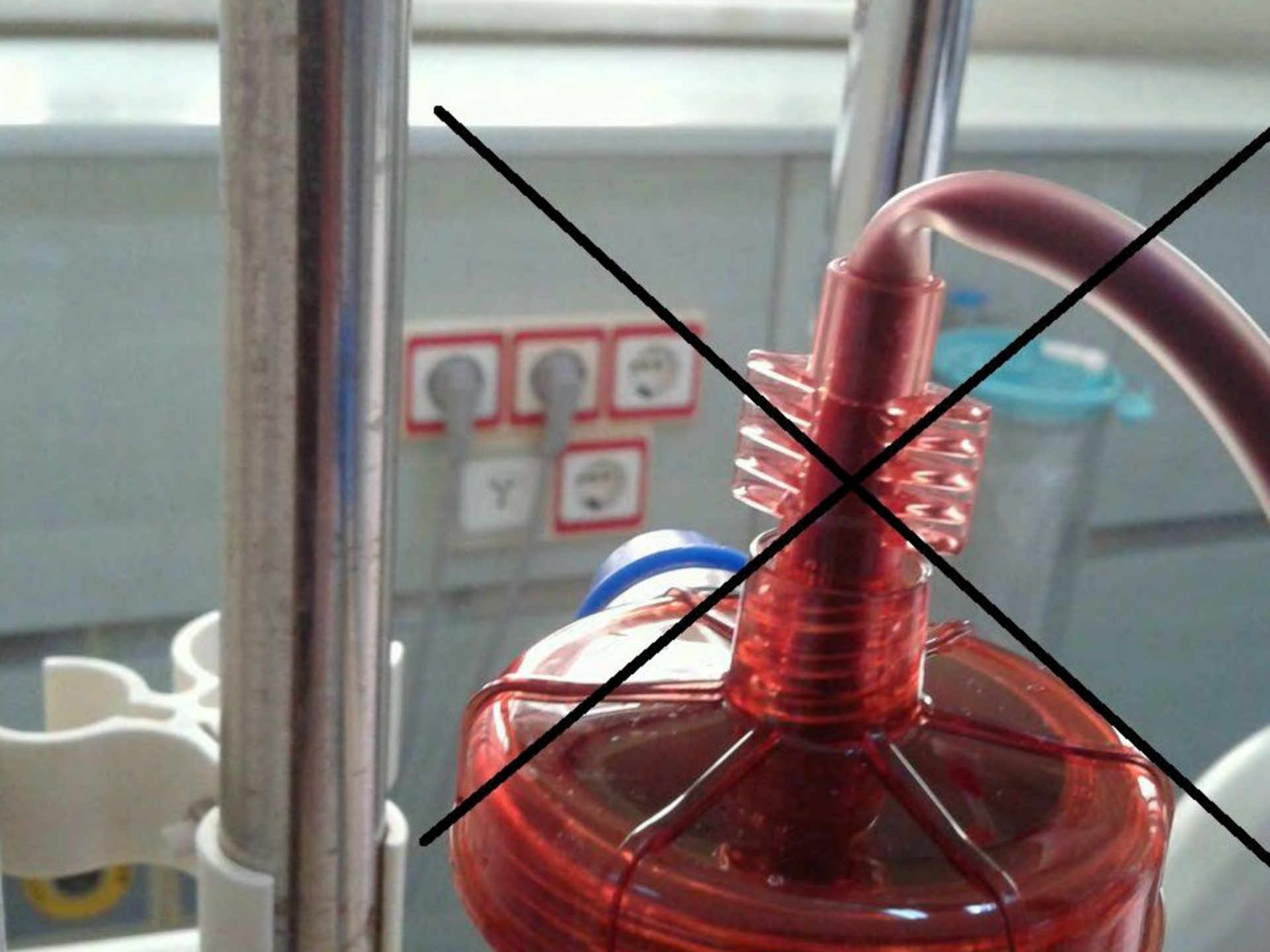

MAKİNE HAZIRLIĞI VE HASTA İZLEMİ
DİYALİZER, SET VE İĞNE KULLANIMI

- AVF yapısına uygun iğne tercih edilmeli
- Turnike amaçlı eldiven kullanılmamalı
- Girişim steriliteye dikkat edilerek yapılmalı
- İğne tespiti düzgün yapılmalı(iğnenin kelebek kısmı da tespitin içinde olmalı ve flaster tespiti bilezik oluşturmamalı)
- Kullanılan malzemeler(turnike,enjektör,pamuk, flaster,pansuman atıkları vs.) hasta başında bırakılmamalıdır.

ANTİKOAGÜLASYON KULLANIMI

- Hastanın kanaması olup olmadığı öğrenilmeli
- Gözleri ve vücudu kanama yönünden takip edilmelidir
- Doktor tarafından belirtilen antikoagulan dozu hazırlanmalı
- İnfüzyon doğru dilüsyonla verilmelidir
- İğne çıkarıldıktan sonra kanama ve antikoagülasyon etkinliği değerlendirilmelidir

İLAÇ UYGULAMALARI

- İlaç hazırlanırken tüm dikkat işe verilmeli ve dikkatli bir şekilde hazırlanmalı
- İlaç uygulamalarından önce ve sonra eller yıkanmalı
- Aynı enjektör ayrı ilaçlar için kesinlikle kullanılmamalı
- İlaçlar verilen ordere uyularak yapılmalı
- KB yüksekliğinde epo uygulamasına dikkat edilmeli
- İlaçların saklama koşullarına dikkat edilmeli
- İlaç uygulamasında 8 doğru ilkesini bilmeli ve bu ilkelere uymalıdır

İLAÇ UYGULAMALARI(8 doğru ilke)

- Doğru ilaç
- Doğru doz
- Doğru hasta
- Doğru zaman
- Doğru yol
- Doğru ilaç şekli
- Doğru form-doğru kayıt
- Doğru veriliş süresi

HEMODİYALİZDE TEDAVİ SÜRESİNİN PLANLANMASI

- Ordere göre tedavi süresine uyulmalı
- Hemodiyaliz süresi hastanın isteğine göre ayarlanmamalıdır !
- Kt/v 1.4 üzeri olması için gerekli önlemler alınmalıdır
- Alarm limit aralıkları değiştirilmemelidir

ULTRAFİLTRASYON HATALARI

- Hastanın giriş ve çıkış ağırlığı kaydedilmeli
- Hasta bu konuda bilgilendirilmeli
- Hastanın isteği üzerine fazla UF yapılmamalı
- Yapılacak olan UF miktarı dikkatli ayarlanmalı
- Kuru ağırlık konusunda gereken hassasiyet gösterilmelidir

KAN ÖRNEĞİ ALINMASI VE ÖRNEKLERİN BARKODLANMASI

- Hemodiyaliz esnasında alınması gereken kan örneği arter setinden alınmalıdır
- Alınan örnekler ve barkod kontrol edilmeli
- Barkodlama düzgün yapılmalı
- Alınan örnekler sporlara düzgün konulmalı

  ve en kısa zamanda laboratuvara ulaşması sağlanmalıdır

KESİCİ VE DELİCİ ALET YARALANMALARI

- Kesici ve delici atık kutuları kolay erişilebilir olmalı
- İğne uçları kesinlikle kapatılmamalı
- Fistül iğneleri kap içine tamamen atılmalı ucu dışarıda kalmamalı
- Tıbbi atıklar belirtilen çöp kutularına atılmalı
- Evsel atıkla tıbbi atık kesinlikle karıştırılmamalıdır

HASTA DÜğMELERĞ

- Düşme riski bulunan hastaların yatak başına YONCA logosu asılmalı
- Çalışanlar ve hasta yakını bilgilendirilmeli
- Düşmeyi engellemek üzere yatak kenarları kaldırılmalı
- Hemodiyaliz bitiminde hasta bir süre oturup dinlenmelidir

ĠZŒE HASTA

- Tansiyon aleti ve derece ayrılmalı
- Maske,eldiven kullanılmalı(gerektiğinde boks gömleği, gözlük)
- Hastanın izolasyonuna göre hareket edilmelidir(Temas izolasyonu,solunum izolasyonu vs..)

HASTA EĞĠTĠMĠ

- Hijyen konusunda bilgilendirilmeli
  (El-ayak bakımı,ağız bakımı)
- Kuru ciltler ve kaşıntısı olan hastaların banyo sonrası bebe yağı kullanmaları önerilmeli
- Diyet ve sıvı kontrolü hakkında bilgi verilmelidir.

HASTA EĞİTİMİ

- Diyaliz işleminden önce hasta kollarını su ve sabun ile yıkamalı
- Fistül bulunan koldan kan aldırmamalı ve TA ölçümü yaptırmamalı
- Fistül akımını bozabilecek giysilerden kaçınmalı
- Fistül olan kol üzerine yatmamalı ve ağır yük taşımamalı
- Kanayan iğne giriş yerine nasıl kompresyon uygulayacağını bilmeli
- Herhangi bir enfeksiyon belirtisinde veya thrilin kaybolduğu durumlarda hemen diyaliz personeli ile temasa geçmesi gerektiğini bilmelidir.

HASTA EĞİTİMİ

- Hemodiyaliz kateterini, acil durumlar dışında kan alma veya hemodiyaliz dışı işlemler için kullanılmasına izin vermemelidir
- Hasta kateterini ıslatmadan banyo yapmalıdır.
- Eğer banyo sırasında cilt giriş yeri pansumanı ıslanır ise hemen değiştirmelidir.
- Kateter çıkmış ise bası yapmayı bilmeli,kanama devam ediyorsa acil servise başvurmalıdır

HEMODĠYALĠZ HEMġĠRESĠ

- Hastanın sorunlarını net bir şekilde dinlemeli
- Sorunlarına çözüm bulmaya çalışmalı
- Hastaya güven vermeli
- Güleryüzlü,sabırlı,dikkatli,şevkatli, iletişime açık
- Yeterli bilgiye sahip,pratik,işini seven
- Malzeme ve zaman kullanımını planlayabilen
- Sorun çözme yeteneği yüksek kişiler olmalıdır.
- Hemodiyaliz ekip işidir.

EKĠPRUHU OLMALIDIR...

TEğEKKÜR EDERĠZ